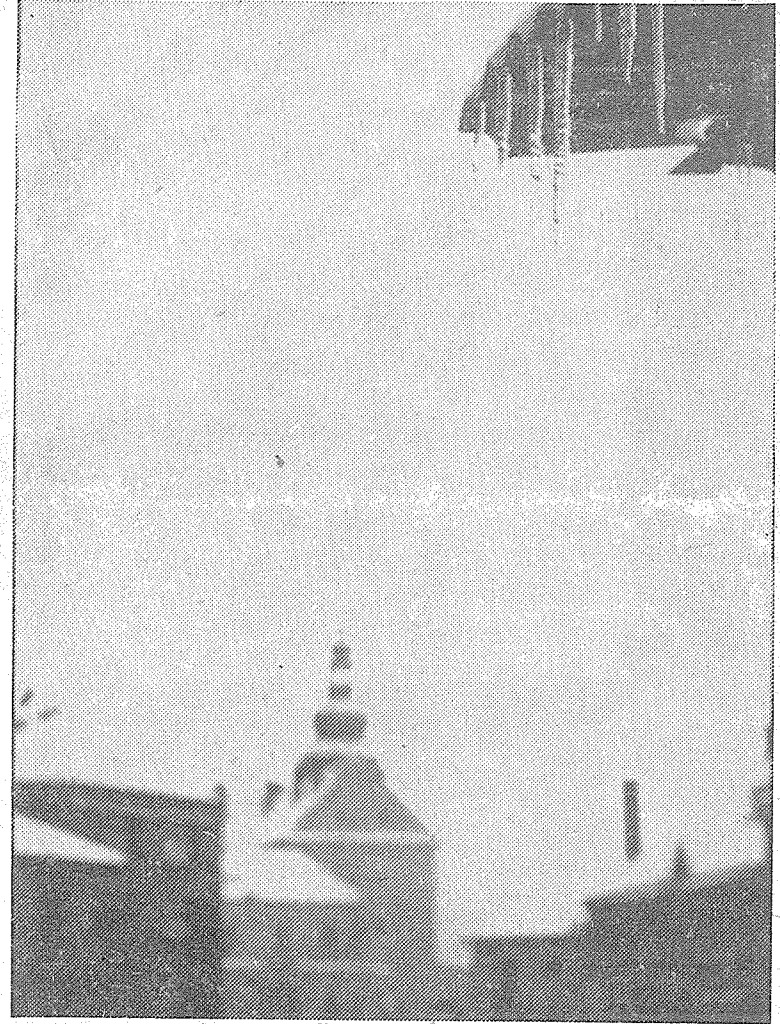

ZPRAVODAJ

města Hranic a lázní Teplic n. B.

Josef Černý: Zimní motiv.

Leden 1971

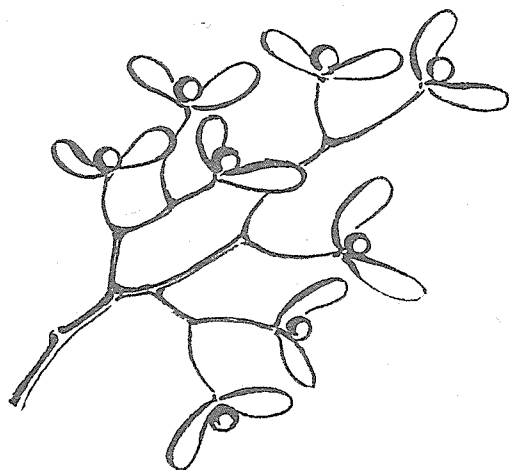
Jaroslav Seifert

LEDEN

O křehké holi, kuté z ledu,
jde ledem, přítel neposedů;
ti, uši skryté do beranic,
se smíchem běží větrem vánic.

To není hůl a rampouch ani,
jež najdeš v oknech po svítání
to starodávná píšťala je
a ze všech nejsmutněji hraje,
když do horkých ji vezmeš dlaní.

O smutku zpívá v bílé kráse
a ihned v slzách rozplývá se.

SOUDRUŽKY A SOUDRUZI, VÁŽENÍ OBČANÉ!

Jako každý den přináší v životě člověka něco nového, tak každý rok má své zvláštnosti, jež zákonitě ovlivňují náš společný život, práci a naše společné cíle.

Tak tomu bylo i v uplynulém roce, kdy byly do značné míry konsolidovány poměry ve státě i společnosti. Komunistická strana Československa se opět postavila do čela pracujících, je vpravdě obnovena úloha programátora této strany a zajištěno její vedoucí postavení ve společnosti.

Téměř všechny naše podniky a závody splnily výrobní plány, většina složek Národní fronty a zájmových organizací splnila své závazky na počest 25. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou. Zásluhou iniciativy a dobré spolupráce s podniky, např. Sigmou Hranice, HCV, MTH—ČSD a také stavebními organizacemi, Karnolou, Vojenskými útvary a zásluhou občanských výborů a stovek občanů ve městě byl splněn celoměstský závazek.

Za tuto práci vyslovuji poděkování všem poslancům a funkcionářům, mládeži ze škol, vojákům a všem občanům, kteří se sebemenší účastí na budování svého města podílejí.

Město se nejen postupně rozrůstá výstavbou bytů, ale také zkrášluje a upravuje. V této organisátorské práci je třeba stále pokračovat, zvláště pak v r. 1971, kdy naše národy oslaví 50. výročí založení Komunistické strany Československa. Bude to rok nejen oslav práce, ale též hrdé analýzy výsledků činnosti KSČ, které za 50 let bojů pro dělnickou třídu, družstevní rolníky a pracující inteligenci i mladou generaci komunistická strana vykonala.

Můžeme tedy již nyní přistupovat do roku 1971 — do roku 50. výročí KSČ s optimismem a radostně hledět do budoucnosti. Vyžaduje to jen poctivý a jednoznačný přístup k plnění úkolů, vyvarovat se omylů a chyb, vytvářet upřímné vztahy mezi lidmi navzájem a vytvářet radostné prostředí všude tam, kde se rozhoduje o naší společné věci a lepším životě.

Prispějme proto každý svým dílem ke splnění daných výrobních plánů a závazků, neboť jak budeme dnes pracovat, tak budeme zítra žít.

Za Městský národní výbor přeji všem obyvatelům a pracujícím našeho města mnoho zdaru a úspěchů v práci a osobním životě.

Josef Hlavačka,
předseda MěstNV v Hranicích

ROK 1971 — PRVNÍ ROK 5. PLP

Rokem 1971 vstupuje naše národní hospodářství do prvního roku pátého pětiletého plánu. Je ovšem nutno již úvodem říci, že cíle, záměry a úkoly tohoto plánu nezasahují jen do oblastí, které mají s národním hospodářstvím bezprostřední souvislost, ale do všech oblastí společenského působení.

Domnívám se, že není nutné zdůrazňovat dialektickou spjatost politiky s ekonomikou a tím stěžejní důležitost této sféry jako objektivního kritéria plnění politických cílů.

Stěžejní úkoly 5. PLP lze rozdělit do několika oblastí, které mají, i když jsou formulovány pouze v obecné rovině, v proporcí, která odpovídá specifické oboru, svoji platnost ať se jedná o hospodářskou a nebo rozpočtovou organizaci.

V této souvislosti je nutno podtrhnout důležitost správným politickým způsobem, důstojně uplatňovat vedoucí úlohu strany rovněž v ekonomice. Vedení strany, které nastoupilo v dubnu 1969, stálo před úkolem dokončit porážku liberalistických ekonomických tendencí a sil, zastavit rozklad centrálního plánovitého řízení, desintegrační tendence, živelný vývoj růstu příjmů obyvatelstva a cen, živelný vývoj v investiční výstavbě a v zahraničním obchodě. Nové vedení strany vyhlásilo a také realizovalo řadu energických opatření, která zastavila inflační vývoj a zahájila proces konsolidace našeho národního hospodářství. Tento pozitivní ekonomický program vedl k potlačení negativních vlivů v oblasti mezd a cen, vedl k postupné stabilizaci vnitřního trhu a růstu důvěry v naši měnu. Stejně energická opatření vedla ke zlepšení stavu v oblasti investiční výstavby a zahraničního obchodu.

Rozvoj národního hospodářství opět začal určovat plán, liberalistické koncepce tržního hospodářství a volnosti cen byly nahrazeny obnovením principů socialistického řízení ekonomiky spolu s obnovením dynamiky rozvoje národního hospodářství. Tyto výsledky jsou nesporným důkazem obnovení vedoucí úlohy strany v ekonomice, její obrovské organizátorské síly při aktivizaci všech pracujících.

Bez jejich podpory, poctivé a obětavé práce vynaložené často v těžkých podmínkách bychom tak výrazných výsledků v konsolidaci naší ekonomiky nedosáhli. Tento proces byl současně velkým ideologickým a politickým vítězstvím strany. To samozřejmě neznačí, že v národním hospodářství je všechno v pořádku, že není nad čím se zamyslet a co řešit. Spíše naopak je nutno stále zdůrazňovat, že je to teprve začátek a předpoklad, jak jít dál a že není důvodů k sebeuspokojení. Celé národní hospodářství stojí bezprostředně před zabezpečením plánu na r. 1971, který je zároveň prvním rokem 5. PLP. Jeden z rozhodujících úkolů je zabezpečení 5. PLP stanovené dynamiky tempa růstu produkce se zvláštním podtržením v oblasti palivo-energetické základny, v oblasti chemie a v oblasti rozvojových opor. Tato koncepce by měla vést k cílevědomým a účelným strukturálním změnám na straně jedné, a v důsledku obnovení systému hmotných bilancí k radikálnímu zlepšení situace v dodavatelsko-odběratelských vztazích na straně druhé s pozitivním promítnutím i do problematiky vnitřního trhu. Jednoduše řečeno, je nutno dosáhnout permanentního rovnovážného stavu potřeb a zdrojů, plného uspokojování potřeb národního hospodářství a obyvatelstva.

Další klíčový okruh problémů, na který se zaměřuje hlavní pozornost hospodářské politiky strany, je souhrn otázek v oblasti investiční výstavby. Vývoj zde byl složitější, následky jsou dlouhodobější a náročnější pro řešení a stabilizační opatření řeší situace jen dílče. Na úspěšném řešení této problematiky jsou závislé úkoly jak ve výrobě, tak v životní úrovni. Úkoly obou těchto klíčových sfér lze zabezpečit pouze cestou zpracování náročných, dokonale zpracovaných a podložených komplexních plánů. Rozhodující faktory uvnitř těchto plánů mají obecnou platnost ve všech oblastech, ať se jedná o výrobní nebo nevýrobní sféru. V první řadě je to zajištění neustálého růstu produktivity práce v proporcionální závislosti na růstu mezd, a to cestou komplexní socialistické racionalizace a cestou využívání rezerv.

Pod pojmem racionalizace se skrývá celá široká problematika začínající využíváním a aplikací technického rozvoje a vývoje, zavádění malé mechanizace, velké mechanizace a automatizace, zavádění moderních technologií a konstrukcí, koncepční řešení moderních způsobů organizace, plánování a řízení, využívání všech vědeckých poznatků a jejich aplikace v praxi, na vyšších úrovních řešení vnitrostátní a mezistátní dělby práce, spolupráce včetně specializace a podobně. Rovněž oblast využívání rezerv je značně široká. Pozornost je nutno zaměřit na zlepšené využívání základních fondů včetně směnnosti, lepší využí-

vání oběžných prostředků, včetně zkrácení obrátky a snižování nadlimitních zásob, dobré využívání materiálů a úspory energie, racionální využívání pracovních sil, utužení pracovní morálky vč. využívání časového fondu, zvýšení odpovědnosti, zlepšení všestranného pořádku, zvýšení technologické kázně, bezpečnosti práce, kvality, využívání a zvyšování kvalifikace, využívání plánovací a organizační kapacity, důležitým faktorem je správné využívání hmotných i morálních stimúlů, zlepšení spolupráce a vztahů uvnitř a mimo organizaci, zlepšení úrovně odběratelsko-dodavatelských vztahů, posilování neformální autority vedoucích na všech stupních řízení, posílení kontroly jako významného článku řízení a důsledné dodržování koncepčnosti a systematickosti v práci řídicích pracovníků. Druhým faktorem je neustálý tlak na hospodárnost a efektivnost výroby. Jedná se zejména o úspory všech jednicových a režijních nákladových složek cestou úspor materiálů a energie, živé i mrtvé práce, neustálý tlak na zvyšování efektivnosti výroby a rentability výrobků. Řada faktorů z oblasti zajišťování růstu produktivity práce prolíná i do této oblasti. Třetím faktorem, který působí do všech sfér je faktor působení politické práce, mezilidských vztahů a využívání všech forem iniciativy.

Zde považuji za nutné se zmínit o uplatňování všech správných zásad kádrové práce a rozmísťování kádrů, správné uplatnění funkce a spolupráce s organizacemi KSČ, ROH a SSM, v denní propagaci a prosazování politiky strany na každém pracovišti, neustálé zlepšování politického a pracovního klíma na pracovištích, zlepšování přístupu k lidem, mezilidských vztahů, všestranné péče o pracovníky, orientace a využívání všech forem iniciativy pracujících přes zlepšovací návrhy, socialistickou soutěž, BSP, podněty do TOO, včasná informovanost kolektivů o úkolech a vymezení dostatečného prostoru pro iniciativu a možnost spolupodílet se na řízení, získávání lidí pro plnění a překračování pracovních úkolů a pro společensky prospěšnou práci.

Všechny výše uvedené momenty jsou jistě dostatečně bohatý zdroj informací a především náměť k zamýšlení se.

V závěru je nutno říci, že strana musí prosazovat na všech úrovních energická řešení ekonomických problémů, zvýšit svůj vliv na všechny články národního hospodářství tak, aby svou politickou, organizátorskou a kádrovou prací prosadila stanovené cíle.

Jde o politickou, organizátorskou, sjednocovací a kontrolní funkci při vedení ekonomiky a vytváření a uskutečňování hospodářského programu. — Lze říci, že plnění ekonomických úkolů je součástí politického zápasu.

Rudolf Kopřiva,
předseda EK MěstV KSČ Hranice.

Jednotný klub pracujících v Hranicích K OSLAVÁM 50. VÝROČÍ ZALOŽENÍ KSČ

Rok 1971 bude ve všech oblastech ve znamení oslav 50. výročí založení Komunistické strany Československa. Také činnost jednotného klubu pracujících, jako jediného kulturního centra ve městě, je plánována pro tento rok tak, aby ideologicky působila na všechny vrstvy obyvatel města a zdůrazňovala a neustále přibližovala všem konsumentům kultury nesmírný význam tohoto výročí a přispěla k důstojnému průběhu oslav.

Pro první pololetí roku 1971 si JKP vytyčil tyto hlavní úkoly: Zapojit do oslav všechny soubory a kroužky zájmové umělecké činnosti a jejich činnost

zaměří k 50. výročí založení KSČ. K tomuto výročí tematicky zaměří i ostatní pořady, jako je přednášková činnost, besedy, koncerty i divadelní představení. S maximální péčí chce pokračovat v programech pro děti a mládež a zvýšenou pozornost bude věnovat loutkové scéně „Rolníčka“.

K 50. výročí vzniku strany připravil JKP PLÁN AKCÍ, který bude upřesňován a doplňován ve spolupráci a podle požadavků MěstNV, MěstV KSČ a hraničských závodů a podniků. V plánu akcí jsou zahrnuty: Cyklus přednášek s názvem ZA RUDÝM PRAPOREM, které budou tematicky zaměřeny ke vzniku a historii KSČ a proběhnou od ledna do května 1971.

V únoru bude uskutečněn celovečerní KONCERT DECHOVÉHO ORCHESTRU JKP a kulturní pořad k zahájení oslav. Na březen chce zajistit JKP výstavu politických karikatur akademického malíře Jaroslava Popa, na duben SLAV-NOSTNÍ KONCERT Státní filharmonie Olomouc. V květnu se uskuteční koncert nejlepších hudebních souborů okresu Přerov a slavnostní divadelní představení hry Ivana Budovčana NEŽ ZAZPÍVÁ KOHOUT, dramatický příběh deseti lidí, zavřených do sklepa jako rukojmí za zastřeleného nacistického vojáka v době po potlačení slovenského národního povstání.

Kromě těchto akcí, zaměřených přímo k výročí bude uskutečněn ještě další program Kruhu přátel hudby, pěvecký sbor JURI a hudební soubory se zapojí do celoměstských akcí. Bude pokračováno v cyklu výstav POZNEJTE DÍLA HRANICKÝCH VÝTVARNÍKŮ, je připravena jevištní adaptace televizního seriálu SOUBOJ S PAMĚTÍ s předními umělci, VELKÁ MÓDNÍ PŘEHLÍDKA u příležitosti MDŽ, druhý ročník hudební soutěže O ZLATOU TRUMPETU a řada dalších společenských a kulturních akcí.

Představenstvo a vedení JKP věří, že občané, závody, podniky, složky NF a ostatní instituce podpoří snahu JKP svou účastí na jednotlivých akcích a že s jejich úrovní budou spokojeni.

Představenstvo a vedení JKP.

V SIGMĚ PŘÍSTUPUJÍ PLÁNOVITĚ K ROZVOJI SOC. SOUTĚŽE

V roce 1970 bylo dosaženo v n. p. Sigma Hranice při rozvoji socialistického soutěžení mnoho podstatných úspěchů, a to nejenom v ekonomické oblasti, ale také v politickovýchovném působení na myšlení pracovníků.

Zvláště je nutno vyzvednout, že soc. soutěžení se nestalo samoučelem, ale skutečným pomocníkem při rozvíjení politickoekonomických cílů ústředního výboru KSČ.

Mimo vysoké iniciativy pracujících v dílnách se podařilo zejména ve IV. čtvrtletí 1970 v odpověď na „Výzvu“ aktivu technické inteligence Severomoravského kraje, konaném počátkem měsíce října v Ostravě, rozvinout iniciativu techniků a ostatních hospodářských pracovníků, která se projevila v uzavírání kontrátních socialistických závazků i v ustavování racionalizačních skupin s řešením krátkodobých i perspektivních technických problémů.

Rovněž tak nově ustavené kolektivy BSP u techniků i pracovníků dílen znovu dokazují správný směr, který se musí stát jedním ze základů rozvoje našeho národního hospodářství.

Také v roce 1971 chtějí pracovníci n. p. Sigma Hranice nadále pokračovat v neustálém rozvíjení soc. soutěže, která je jednou z neúčinnějších forem při překonávání těžkostí a překážek, právě s její pomocí chtějí dosáhnout těch

nejlepších výrobních úspěchů a tak co nejlépe oslavit 50. výročí založení Komunistické strany Československa. Proto již v závěru roku 1970, připravili plán rozvoje soutěžení s úmyslem, aby toto bylo řízeno a vedeno na nejužší profily podniku a stalo se jedním z prostředků ke splnění vytyčeného cíle.

Plán rozvoje soc. soutěže na rok 1971 mimo jiné ukládá vedoucím pracovníkům podniku, aby pravidelně svolávali významnané pracovníky, radili se s nimi a seznamovali je s perspektivou úkolů pro nejbližší období. Dále pak vyhláší soutěž o nejlepší výsledky kolektivů soutěžících o titul BSP spolu se soutěží o nejlepší provoz podniku. Kolektiv BSP, který během roku 1971 bude mít vynikající výsledky, tomu bude propůjčen čestný titul „BSP 50. výročí založení KSČ“. Ukládá pak celou řadu povinností mistrům a vedoucím jednotlivých oddělení, kteří spolu s odborovou organizací musí být hlavními garanty správně vedené a od formálnosti oproštěné socialistické soutěže.

Obdobně tak je postupováno i u technickohospodářských pracovníků. V nově ustavených racionalizačních skupinách budou zavedeny deníky úspěchů pod názvem „Společnosti ku prospěchu, sobě ke cti“.

Plán rozvoje soc. soutěže na rok 1971 se stane přílohou smlouvy a tak se stane zárukou plánovitě a dobře rozvíjené iniciativy pracujících.

Oldřich Lukeš
Sigma Hranice

100 LET GYMNASIA V HRANICÍCH

V letošním roce oslaví naše hranické gymnasium 100 let od svého založení. Roku 1871 se podařilo českým obyvatelům města dosáhnout otevření českého gymnasia, které patřilo k prvním na Moravě. Bohužel, dlouho se město z českého gymnasia netěšilo. Během několika let bylo poněmčeno a jako české samostatné gymnasium bylo obnoveno teprve v roce 1912. První čeští studenti maturovali v roce 1920. A od té doby vyšlo z našeho gymnasia více než 2 000 absolventů. Proslulost mnohých daleko přesáhla okruh města. S některými významnými absolventy chceme v nejbližší době uskutečnit besedy. Těšíme se, že u nás přivítáme spisovatele Jiřího Brdečku a věříme, že se nám podaří získat pro besedu také tajemníka ÚV KSČ s. dr. Jana Fojtíka, který v roce 1947 maturoval na našem gymnasiu. Jeho návštěva by byla pro město zvláště významná v roce, kdy oslavujeme 50. výročí založení KSČ. Výbor pro oslavy zahajuje sérii kulturních pořadů ke 100. výročí gymnasia již tento měsíc koncertem Ostravské filharmonie. Vlastní oslavy uskutečníme 12. června 1971 a záštitu nad nimi přijala předsedkyně ústředního výboru Českého odborového svazu pracovníků školství a vedy s. Hana Růžičková.

Do dnů oslav se nám bohužel nepodaří dát do pořádku vnější vzhled školní budovy. Je smutnou skutečností, že stavem budovy i vnitřním vybavením patří naše škola mezi nejchudší v našem městě. Věříme, že aspoň dobudujeme ústřední topení (díky tomu, že je MěstNV zařadil do akce „Z“) a školu vymalujeme, aby své absolventy mohla přijat důstojně.

Budova a vnitřní vybavení jsou jistě důležitými činiteli ve výchovném poslání školy. To hlavní však tvoří lidé, kteří v ní pracují. A profesorský sbor je i za ztížených podmínek odhodlán dokázat, že mu jde o výchovu vzdělané, opravdu socialistické inteligence. Na výchově uvědomělých budovatelů socialismu se aktivně podílí také základní organizace Socialistického svazu mládeže.

Kulturní zpravodaj bude přinášet informace o všech akcích pořádaných v rámci oslav a bude pokračovat v otiskování dalších vzpomínek absolventů, jejichž uveřejňování bylo zahájeno v minulém čísle. V nejbližší době také vyjde almanach, který bude obsahovat historii školy, vzpomínky bývalých žáků a profesorů a seznam absolventů a profesorů.

Výbor pro oslavy věří, že občané Hranic podpoří svou účastí všechny pořady, které v průběhu prvního pololetí uspořádáme a že účastníkům hlavních dnů oslav připraví opravdu přátelské prostředí.

Rudolf NOVOTNÝ,
ředitel gymnasia.

STO LET GYMNASIA V HRANICÍCH

Ludvík NOVOTNÝ

✿ Vzpomínáme ředitele Emila Cigánka ✿

Vstupujeme do roku 1971, kdy gymnasium v Hranicích vzpomene stého výročí svého založení. Tehdy před sto lety v roce 1871 založilo město Hranice české gymnasium, jehož historie však nebyla bez tragických zvratů. Za několik let, když nový ústav byl zestátněn, převládá na něm německý živel a tak město Hranice v roce 1912 zakládá znovu české gymnasium.

Prvním ředitelem obnoveného českého gymnasia se stal profesor Emil Cigánek, od jehož narození uplynulo 31. prosince 98 let. Jemu věnujeme proto vzpomínku v tomto zpravodaji.

Emil Cigánek pocházel ze Slezska, ale kořeny jeho rodu sahaly na Hranicko. Jeho otec byl rodák z Partutovic u Hranic, po studiu u piaristů v Lipníku nad Bečvou se stal učitelem ve Staré Plesné na Opavsku, zemřel však už v roce 1882. Devítiletý Emil dokončil péči svého strýce obecnou školu v Moravské Ostravě a v letech 1882—1891 vystudoval za těžkých existenčních poměrů matiční gymnasium v Opavě. Po ročním pobytu v kněžském semináři v Olomouci, kam vstoupil na přání příbuzných, studoval v období 1892—1895 na filosofické fakultě pražské university. Byl převážně odkázán sám na sebe a na příspěvky podpůrného spolku Radhošť, proto tři až čtyři hodiny denně strávil soukromým vyučováním. Dosáhl aprobace pro český a německý jazyk a od 1. října 1895 působil po dobu 17 let jako profesor na státní reálce v Novém Městě na Moravě.

28. května 1912 městské zastupitelstvo v Hranicích zvolilo profesora Emila Cigánka za ředitele obnoveného českého městského reálného gymnasia. K Hranicím poutaly profesora Cigánka podle jeho vlastního doznání vzpomínky jako na rodný kraj jeho otce. Patrně chtěl žít také blíže svých příbuzných na Ostravsku a na Opavsku. V národnostně smíšených Hranicích pravděpodobně viděl také možnost pracovat intenzivně ve prospěch české věci. Ve spolupráci s hranickou městskou radou podařilo se novému řediteli zajistit ústav finančně a vybavit jej potřebným zařízením a pomůckami. Za jeho prozřavého vedení mladá škola nejen šťastně překonala těžká léta první světové války, ale i pravidelně se rozrůstala, takže v roce 1920, když ji opouštěli první maturanti, měla nejen všech osm postupných ročníků, ale i pobočky při první a druhé třídě. Dalším významným krokem k zabezpečení existence školy bylo její postátnění od 1. ledna 1920. Mnoho energie vyvinul ředitel Emil Cigánek také při jednání o vhodné umístění ústavu. Hranické gymnasium řídil do 31. prosince 1933, kdy odešel na vlastní žádost do důchodu.

Ve vzpomínkách žáků žije jako učitel přísného vzezření, ale jako člověk dobrého srdce, upřímný, srdečný a neobyčejně spravedlivý.

Za dobu svého působení v Hranicích se ředitel Emil Cigánek stal i významnou postavou hranického kulturního života. Pracoval v řadě spolků, dlouhá léta byl starostou Občanské besedy JURIK, místopředsedou Okresního osvětového sboru, členem Sokola, Knihovni rady, Kuratoria městské hudební školy aj.

Zvláštní ocenění si zasloužil jeho literární činnost na poli vlastivědy a místní historie. Už za svého působení v Novém Městě na Moravě vydal tiskem v roce 1907 Průvodce po Žďárských horách a literární studii o životě a literární činnosti spisovatele a ředitele reálky v Novém Městě Leandra Čecha.

V Hranicích se především soustavně zabýval historií gymnasia. Již po ročním působení v tomto městě uveřejnil v první výroční zprávě městského reálného gymnasia v Hranicích za školní rok 1912—13 obsáhlou stať: „Snahy města Hranic o českou střední školu“. Znovu byla tato stať otištěna v publikaci V. V. Bartovského Hranice, lázně Teplice, II. vyd. 1924. Pro památník „25 let českého státního reálného gymnasia v Hranicích 1912—1937“ zpracoval dvě podrobné studie: „Založení českého městského reálného gymnasia v Hranicích roku 1912“ a „České obecní reálné gymnasium 1871—72 a Německé gymnasium“.

Hned po příchodu do Hranic ho zaujala postava hranického rodáka, moravského národního buditele J. H. A. Gallaše, jehož literární činnost ocenil přednáškou už v listopadu 1913 při stém výročí vydání Gallašovy básnické sbírky Múza moravská. V desáté výroční zprávě státního reálného gymnasia v Hranicích za školní rok 1929—30 uveřejnil vyčerpávající studii „Gallašova knihovna“. Tato práce byla současně vydána i jako zvláštní otisk. Gallašově památce věnoval i další vzpomínkové články v časopisech, zejména v místním týdeníku Přehled.

Naplno se ředitel Emil Cigánek věnoval vlastivědné práci po odchodu do důchodu. Jeho cílem bylo probádat dějiny Hranic od roku 1800. K tomuto účelu shromáždil mnoho pramenného materiálu, k celkovému zpracování se už nedostal. Výsledkem jeho svědomité práce jsou však dějiny dvou hranických českých spolků, jež nakonec odrážejí historii celého města: V „Památníku Sokola v Hranicích, vydaném v padesátém roce trvání jednoty 1937“ zpracoval obsáhlý vznik a půlstoleté dějiny tohoto tělovýchovného spolku. Podobně podrobně pojal také rukopisnou kroniku Občanské besedy JURIK od jejího vzniku v roce 1862 až do roku 1939. Ostatní cenný materiál a výpisky k dějinám Hranic v 19. století, shromážděný ředitelem Emilem Cigánkem, je uložen v okresním archivu.

V roce 1935, po odchodu spisovatele a do té doby i městského kronikáře Čenka Kramoliše z Hranic, ujal se ředitel Emil Cigánek obětavě hranické městské kroniky a vedl ji svědomitě a soustavně až do roku 1939. Zejména cenné je jeho podrobné vylíčení pohnutých událostí z podzimu 1938 na Hranicku. Všemi těmito uvedenými pracemi se ředitel Emil Cigánek zasloužil o poznání hranické historie.

Do června 1939 žil ředitel Emil Cigánek v Hranicích, k nimž, jak sám se vyznal, za dobu svého působení úzce přilnul a s nimiž se nerad loučil. Odstěhoval se za rodinou do Pardubic, kde 2. července 1949 zemřel. Vzpomínka na něho žije však v myslích i srdcích jeho početných žáků.

✿ Ing. Bořivoj CIGÁNEK, maturitní ročník 1927 ✿

VYRŮSTALI JSME V GYMNASIU ...

Pozvání na slavné výročí hranického gymnasia přimělo mne i mé bratry ke společnému vzpomínání na krásná dětská i studentská léta strávená v Hranicích. Při ožívování vzpomínek jsme zalistovali v „Rodinné kronice“ a v jiných rodin-

ných písemnostech, které pro nás sepsal pečlivý otec. A tak vyvstalo před našima očima celé to období obnovy českého městského gymnasia, jehož byl náš otec prvním ředitelem až do svého odchodu do důchodu v šedesáti letech plodného života. Uvědomili jsme si, jak úzce byl spjat osud naší rodiny s osudem a vývojem celého gymnasia: vždyť jsme téměř celá ta léta bydleli pod jeho střechem!

Historie počátků českého gymnasia je dobře známa ze školních archivů a bude jistě uveřejněna na jiném místě. Chtěl bych se na ni podívat očima otce, z jehož vzpomínek na mnoha místech vyplývá, že existence ústavu byla zpočátku vratká. Iniciátorem školy byl první český starosta Hranic dr. Fr. Šromota, veliký vlastenec a ušlechtilý člověk. Přimět městské zastupitelstvo, aby odhlasovalo, že ponese všechny náklady s vybudováním a provozem školy na svých bedrech, byl jistě úkol nemalý. Vždyť otec sám později vypočítává, že náklady na školu znamenaly celkem asi sto tisíc rakouských korun. Bylo proto velkou ranou pro otce, když dr. Šromota v říjnu 1912, tedy měsíc po otevření první třídy gymnasia, náhle zemřel. Nový starosta Ludvík Popp všechny závazky a povinnosti vůči škole pečlivě projednával a plnil, ale opozice proti škole se přece jen občas nechala slyšet. Hranice byly tenkrát městem národnostně smíšeným. Obnovení české střední školy bylo německým vrstvám přirozeně proti mysli a bylo by se využílo každého chybného kroku žáků i vedení k nátlaku na zrušení školy. Období nejistoty bylo ukončeno teprve zestátněním ústavu v roce 1920.

Význam českého gymnasia pro posílení českého živlu ve městě i v okolních vesnicích byl značný. Všichni profesori i žáci a celá naše rodina považovali za samozřejmé účastnit se aktivně veškeré kulturní a sportovní činnosti v české společnosti. Otec byl dlouhá léta starostou kulturně vzdělávacího spolku Beseda a předsedou městské knihovny rady, jež vedla veřejnou knihovnu a čítárnu. Matka byla členkou Národní jednoty, jež pořádala různé kulturní a společenské akce, zejména v obcích s českou menšinou. Oba rodičové zpívali v pěveckém sboru JURIK a navštěvovali pravidelně českou společnost v Besedě, v Tunelu, v Kufru, u Skřídliů a později v hotelu Brno. My děti jsme cvičily od malička v Sokole, vstoupily jsme do českého Junáka a pěstovaly hudbu v orchestru i sboru, kteráž-to tělesa řídil s nadšením ředitel hudební školy František Brož.

Studujících „Cigánků“ nás bylo pět. Procházeli jsme pěkně po stupních věkového rozdílu školou, takže od obnovení českého ústavu až do roku 1927, kdy jsem maturoval jako nejmladší, byl stále na ústavu alespoň jeden z nás. Ve školním roce 1919—20 nás tam bylo dokonce všech pět najednou. Otec byl velmi citlivý na některé poznámky o „výhodách“, které požívají děti ředitele při studiu a velmi často připomínal, zejména nově nastoupivším profesorům, že trvá na naprosté rovnosti při posuzování svých dětí jak v učebním poměru, tak v chování. V předmětech jsme svým profesorům problémy nepůsobili. Trochu horší to už bylo s chováním. Při značné živelnosti, kterou jsme asi zdědili po mamince, jsme málokdy chyběli při menších i větších neplechách, kterými žáci občas ztrpčují život svým profesorům. Tak se stávalo, že musel i sám ředitel udílet pokárání svým dětem úřední cestou. Takové tresty měly obyčejně ještě dozvuky doma, čímž byly nepříjemnější.

Jen namátkou vzpomínám, jak byl bratr Láďa ve skupině vyšetřovaných za zpěv písní znevažujících církevní osoby na školním výletě na Helfštýně v roce 1917. Nebo jak sestra Olga byla se skupinou spolužáků a spolužaček ze septimy potrestána karcerem za prodloužený školní výlet na hrad Bouzov bez profesorského dozoru (dokonce přes noc!). Nejméně příčin k vyšším trestům zavdával bratr Miloš, ačkoliv i ten obdržel hněvivé pokárání z ředitele za rozbítí okna při hraní volejbalu na dvoře ústavu. Já jsem si mimo jiné vysloužil třídní důtku spojenou s karcerem za malou bitku s mokrým hadrem v polední přestávce, kdy jsme společně se spolužákem Čadrou nalomili plynovou lampu visící nad ka-

tedrou a ohrozili tak zdraví celé třídy i profesora Kokeše v následující hodině francouzštiny. Provinění a potrestání mne mrzelo jednak proto, že jsme pokazili dobrou pověst třídy našemu třídnímu profesorovi, jednak proto, že se příhoda projednávala v konferenci s dozvukem doma. Žáci z naší třídy si jistě vzpomenu na další příhody, při nichž obyčejně asistoval někdo z Cigánků k malé radosti našeho otce.

Krásné vzpomínky máme všichni na sportovní život, který jsme pěstovali jak ve škole, tak v Sokole a v SK Hranice. Provozovali jsme různé druhy sportů a pomáhali jsme založit dobrou tradici hranického tenisu, lehké atletiky, kopané, volejbalu, házené a gymnastiky.

Nemohu si odpustit, abych nakonec nevzpomněl vzácného člověka, našeho třídního profesora Karla Koupila, který začínal na ústavě již před první světovou válkou, na ústav se vrátil z italských legií a převzal vedení ústavu po mém otci v roce 1932. Bylo obdivuhodné, jak dokázal spojit vyučování mrtvého jazyka latiny se vzbuzováním lásky ke kultuře a umění a vytvářením morálního profilu studenta. Bylo jistě také jeho zásluhou, že třída tvořila velím pěkný kolektiv, který vždy držel pohromadě a který se schází dodnes na maturitních sjezdech.

Přál bych i dalším generacím žáků, aby si odnášely z hranického gymnasia tolik krásných vzpomínek na doby svého studia jako Cigánkovi.

V HRANICÍCH BUDE NOVÉ AUTOBUSOVÉ NÁDRAŽÍ

Hranice jako důležité středisko autobusové dopravy s mnoha linkami do okolních obcí a s řadou dálkových spojů neměly dosud vyhovující autobusové nádraží.

Až v polovině listopadu minulého roku začali pracovníci n. p. Dopravní stavby v Olomouci provádět první povrchové úpravy na staveništi budoucího autobusového nádraží, situovaného v souladu se směrným územním plánem města do blízkosti hlavního hranického nádraží ČSD. Nové autobusové nádraží, jehož projekt zpracovalo projektové oddělení n. p. Dopravní stavby Olomouc za vedení inž. Valouchové, bude mít na ploše téměř deseti tisíc čtverečních metrů dvacet nástupních ostrůvků. Povrchová úprava bude bezprašná, okolí bude vyřešeno sadovitě. Na nádraží bude budova s prodejnou jízdenek a s čekárnou pro cestující, s bufetem a sociálním zařízením. V budově bude také samostatný dopravní dispečink, pro informaci cestujících bude sloužit místní rozhlas. Celá stavba si vyžádá nákladu asi 3,3 miliónu Kčs. Nové nádraží má být dobudováno do konce roku 1971.

LN

JEDNOTNÝ KLUB PRACUJÍCÍCH MLÁDEŽI

Velká část programů Jednotného klubu pracujících je věnována dětem a mládeži. — A právě o těchto počadech by měla být dobře informována i ostatní kulturní veřejnost, neboť problém kultury pro mládež je často diskutovaný v mnoha příslušných komisích, institucích, školách a pod.

V letošní sezóně připravil JKP pro nejmladší diváky divadelní předplatné, kte-

ré obsahuje celkem čtyři hry. Za výborné spolupráce s učiteli základních devítiletých škol se podařilo pořadatelům získat takový počet abonentů, že sál na všechny čtyři hry je téměř vyprodán. Představení jsou v provedení členů Divadla Oldřicha Stibora Olomouc a jejich kvalita je vynikající. Takže novinka letošní sezóny — divadelní předplatné pro děti — se stoprocentně vydařila a Jednotný klub pracujících, povzbuzen tímto nebývalým zájmem nejen dětí, ale i rodičů a učitelů připravil hned několik představení mimo předplatné, která se zatím vydařila vždy velmi dobře.

Zajistit hodnotnou zábavu pro mládež od 15 do 20 let je však problém daleko ožehavější. Na tomto pracovním úseku se JKP setkal v letošní sezóně i s neúspěchy. Ale kdo nic nedělá, nic nepokazí, a tak pracovníci JKP zkoušejí další možnosti pořádání programů pro mládež. Po dvou nevydařených diskotékových večerech zaznamenal první úspěch letošní sezóny, a to s uspořádáním besed o Sovětském svazu. Tyto besedy byly tři, konaly se v rámci oslav Měsíce československo-sovětského přátelství, a byly stoprocentně navštěvovány. Průměrná účast byla 120 mladých posluchačů, především studentů střední lesnické technické školy, gymnasia a odborného učiliště Sigma, díky pochopení některých vychovatelů a pedagogů těchto škol, kteří s pořadatelem velmi dobře spolupracovali. JKP chce v podobných akcích pokračovat a již dnes má připraven další cyklus besed pro mládež, který je tentokrát tematicky zaměřen k 50. výročí založení KSČ.

Ale protože mládež se chce také bavit, připravuje JKP na měsíc leden dva společenské plesy u příležitosti ukončení kursů společenského tance a chování, které probíhají v JKP již od konce září m. r. a byly v této sezóně mimořádně početné.

Sobotní taneční večery, tzv. Kluby mladých, jak jsme se již letmo zmínili, se v letošní sezóně příliš nevydařily. Byly to vlastně diskotékové pořady, které jsou v našem městě novinkou, takže nebylo ani zkušeností, které by přispěly ke zdaru věci. Ale neúspěch pořadatele neodradil, naopak, se konala 9. prosince další diskotéka — DISKOTÉKA OSCARA GOTTLIEBA — která svou dobrou úroveň uspokojila nejen návštěvníky, ale i pořadatele. JKP tedy upustil od sobotních Klubů mladých, ale jedenkrát měsíčně uskuteční diskotéku, kterou vždy vzorně připraví. Diskotéky prakticky provádějí zaměstnanci Čs. rozhlasu a uvádějí je střídavě jeho hudební redaktori Oscar Gottlieb a Pavel Černocký, oba dobře známí z rozhlasových pořadů Junior 30, Kotoučů slávy a Mikrofóra.

A na závěr tohoto článku přinášíme několik slov o Pavlu ČERNOCKÉM, který bude uvádět lednovou diskotéku.

Pavel Černocký svoji kariéru na poli pop-music zahájil jako zpěvák legendárních Donaldů, skupiny, kterou znají posluchači po celé republice. V letech 1966-67 byl vyhlášen v anketě klubu Olympic třetím nejpobulárnějším zpěvákem beatové hudby, v těsném závěsu za Petrem Jandou a Viktorem Sodomou.

Po rozpadu skupiny Donald otevřel na podzim roku 1967 ve spolupráci s Šimkem a Grossmanem první československou diskotéku, ve Spálené ulici, v prostorách klubu Olympic. Po odchodu dvojice Š. a G. do Semaforu odchází z Olympiku a pomáhá prosazovat diskotéku do dalších pražských klubů, jako např. Play Clubu nebo Music-F-Clubu, se kterým spolupracuje dodnes.

Spolu s Oscarem Gottliebem a Pertem Síssem stojí u zrodu disc-jockeyových pořadů Junior 30. Od roku 1968 se stává stálým spolupracovníkem redakce tohoto pořadu a od února 1970 připravuje a uvádí Kotouče slávy. Kromě práce v rozhlase přijímá funkci zahraničního redaktora našeho největšího hudebního časopisu Pop Music Expres. Na podzim roku 1968 uvádí spolu s Oscarem Gottliebem 2. čs. beatový festival a ve spolupráci s našimi předními agenturami zajišťuje pro Československo vystoupení předních britských skupin, jako např. The Nice nebo Fat Mattress.

V letech 1968—69 navštívil se svou diskotékou téměř všechna větší města naší republiky. V diskotékových pořadech uvádí k tanci i poslechu špičkové zahraniční zpěváky a skupiny a informuje posluchače o novinkách světové gramofonové produkce.

Záběr z diskotéky 9. prosince 1970, disc-jockey Oscar Gottlieb.

LYŽAŘI JSOU PŘIPRAVENI

Členové lyžařského oddílu TJ Sigma Hranice jsou připraveni na zahájení nové sezóny.

Po loňských úspěších jak běžců, tak i sjezdařů, kdy se velmi výrazně prosadili i proti daleko silnějším jednotám, se letos začali připravovat na sních již v září společně. Posilovací cviky a lesní běhy byly hlavní náplní jejich tréninku. Od října se pak běžci a sjezdaři připravovali již samostatně. Že se připravili dobře, to dokazují velmi dobré výsledky, které dosáhli členové lyžařského oddílu na různých běžeckých závodech na podzim 1970.

Sjezdaři měli kromě přípravy na závody ještě jeden důležitý úkol: Připravit lyžařský vlek na Potštátě. Ve 230 brigádnických hodinách upravili terén, opravili a zdokonalili mechanismus vleku a připravili vše potřebné pro novou sezónu.

Oddíl uspořádal na podzim 1970 dva přípravné závody, a to jak v lyžařském běhu, tak i ve slalomu na suchu. Závody byly pečlivě připraveny a bylo zarážející, jak malý zájem projevila hranická mládež a školy o tyto akce. Vždyť oba závody se konaly právě v době, kdy je velmi málo příležitostí k sportovnímu vyžití.

Vše je tedy připraveno a nezbývá než popřát tomuto agilnímu oddílu, který sice neoplývá velkým materiálním vybavením, ale zato velkým nadšením a vůlí, hodně sportovních úspěchů v roce 1971 a k tomu pochopitelně: hodně sněhu.

POŘADY KLUBU DUCHODCŮ V LEDNU 1971

Začátek všech pořadů v 15 hodin.

- Středa 3. ledna: BESEDA se zástupci měst. národního výboru o práci plánu MěstNV v roce 1971. — KLUBOVNA, Náspy.
- Středa 6. ledna: FILM. BESEDA: BAREVNÝ FILM: „INDIÁNSKÉ LÉTO“. Sál JKP — TUNEL.
- Středa 13. ledna: Hovoří lékař: MUDr. František PLACHÝ pojedná o nemocech KRČNÍCH, NOSNÍCH a UŠNÍCH. — Klubovna, Náspy.
- Středa 20. ledna: VZPOMÍNKA na skladatele Zdenka FIBICHA — 120. výročí narození a Vítězslava NOVÁKA — 100. výročí narození s ukázkami jejich skladeb. — Klubovna, náspy.
- Neděle 24. ledna: Zájezd do divadla v Olomouci na představení J. B. Molière: ŠIBALSTVÍ SCAPINOVA. Přihlášky v klubu, Náspy. Odjezd v 13 hod od hotelu Brno.
- Středa 27. ledna: Film. BESEDA: veselohra ČERVENÁ JEŠTĚRKA s Jindř. PLACHTOU a VLASTOU FABIÁNOVOU v hlavních rolích. Sál JKP — TUNEL.

V únoru zájezd na operu RUSALKA.

PROGRAMY JKP V LEDNU 1971

- Sobota 9. 1. v 19.30
sokolovna
SPOLEČENSKÝ PLES
se slavnostním ukončením kursů společenského tance. Hraje tanč. orchestr JKP řízený Jar. Jiříčkem a Malá dechová sedmička JKP řízená Janem Kujalem. Hudební pořad s tancem
- Úterý 12. 1. v 18.00
sál JKP
DISKOTÉKA PAVLA ČERNOCKÉHO.
Vstup pouze ve společenském úboru.
- Čtvrtek 14. 1. v 19.30
sál JKP
IV. divadelní hra v předplatném
V. V. Štech — M. Horníček: SVATBA POD DEŠTNÍKY (opereta) v provedení Šumperského divadla.
- Pátek 15. 1. v 19.30
sokolovna
SPOLEČENSKÝ PLES
se slavnostním ukončením kursu společenského tance. Hrají tanč. orchestry JKP — řízené Jar. Jiříčkem a Frant. Juráčem.
- Středa 20. 1. v 19.30
sál LŠU
III. koncert Kruhu přátel hudby
DECHOVÉ KVINTETO
termín dodatečně
Koncert populární ostravské skupiny
FLAMINGO.
- Čtvrtek 28. 1. v 15.00
sál JKP
IV. hra v předplatném pro děti
„DOBŘÝ DEN, FERDO!“

Odpovědný redaktor: Eva Horáková, prof. Ludvík Novotný, Zdeňka Kosová, Oldř. Lukeš, S. Petříček, reg. č. RM 49. — Cena 1 Kčs. — Změna pořadů, uvedených v kulturním kalendáři, vyhrazena. — Kulturní kalendář města Hranic vydává JKP Hranice. — Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc, závod 11, tř. Lidových milicí 3.